

รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างการรับรู้นโยบาย สภาพแวดล้อมภายนอก การมีส่วนร่วม และผลการดำเนินงานของสถานประกอบการท่องเที่ยว ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิต

The Causal Relationship Model between Policy Perceptions, External Environment Factors, Participation, and the Business performance of Tourism Enterprises in the Old Town Tourism Development Area

Received 25 September 2022

Revised 26 September 2022

Accepted 27 September 2022

ชนม์ชนก ภัทรศรีชล และสุชาติ ปรัถยานนท์

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Chonchanok Pattharasrichon and Suchart Prukthayanon

Bangkok Thonburi University

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ ผลกระทบ ผลประโยชน์ และสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิต กลุ่มตัวอย่างคือประชาชนในพื้นที่จังหวัดน่าน พะเยาแพร่ และอุตรดิตถ์ จังหวัดละ 100 คน รวม 400 คนเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามการวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรม SPSS for windows และสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ประกอบการจำนวนจังหวัดละ 10 คน รวม 40 คน ผลการวิจัยพบว่าการรับรู้นโยบายเขตพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิตมีค่าเฉลี่ยระดับน้อย ความคิดเห็นต่อผลกระทบและผลประโยชน์ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิตมีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่าประชาชนเขตพัฒนาเมืองเก่ามีชีวิตมีการรับรู้นโยบายแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 มีความคิดเห็นผลกระทบและผลประโยชน์ต่อผลการดำเนินงานธุรกิจท่องเที่ยวเขตพัฒนาเมืองเก่ามีชีวิตแตกต่างกันในด้านการเงิน ด้านการท่องเที่ยว ที่ระดับนัยความสำคัญ 0.05 แต่ไม่แตกต่างกันในด้านกระบวนการ ด้านการเรียนรู้พัฒนา ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในเขตพื้นที่การพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิตมีอิทธิพลต่อผลกระทบและผลประโยชน์ต่อผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว พบว่ามีความแตกต่างกันในด้านเศรษฐกิจและแรงงาน สังคมและวัฒนธรรม ที่นัยความสำคัญ 0.05 แต่ไม่แตกต่างในด้านความมั่นคงและปลอดภัย สิ่งแวดล้อมและอนามัย ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ต้องการรับรู้ข้อมูลที่ชัดเจนรวมถึงผลกระทบและผลประโยชน์ด้านสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินงานพัฒนาเมืองเก่ามีชีวิต

คำสำคัญ : การรับรู้, ผลกระทบ, สภาพแวดล้อม, การพัฒนา, เขตท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิต

Abstract

The purpose of this research was to study the relationship between perceptions, impacts, benefits, and the environment influencing the performance of tourism businesses in the Old City Tourism Development Area. The sample was 100 people in Nan, Phayao, Phrae, and Uttaradit areas in each province, a total of 400 people. Data were collected by using a questionnaire, data analysis using SPSS for windows program, and in-depth interviews with 10 entrepreneurs per province, totaling 40 people. The results showed that the perception of the policy of the old town tourism development area was at a low average level. The opinions on impacts and benefits in the Old Town Living Tourism Development Area were averaged at a moderate level. hypothesis test results It was found that the people in the Old City Development Area had different perceptions of the policy at the significance level of 0.05. There are different opinions on the impact and benefits on the performance of tourism business in the Old City Development Area in terms of finance. tourism at the significance level of 0.05, but did not differ in process. learning development Environmental factors in the area of tourism development in the living old town influence the impact and benefits on tourism operators. It was found that there were differences in economy and labor. society and culture at significance 0.05 but not different in terms of security and safety Environment and Hygiene in-depth interview results It was found that the interviewees wanted to be aware of the clear policies including the environmental impacts and benefits from the implementation of the development of the Living Old City.

Keywords : Recognition, Effect, Environment, Development, The Living Old City

บทนำ

เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวตามแนวทางการพัฒนาเขตการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิต ทำให้ประชาชนรับรู้ผลประโยชน์และผลกระทบในการพัฒนาของภาครัฐด้านการท่องเที่ยวสู่ชุมชนตามสภาพแวดล้อมเพื่อเป็นประโยชน์ต่อผลประโยชน์ของธุรกิจท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิต เพิ่มรายได้ สร้างอาชีพสร้างงานทำให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวมมีการขยายตัวสูงขึ้น จึงได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ นโยบาย ผลกระทบ ผลประโยชน์และสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจท่องเที่ยวเขตพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิต ซึ่งเป็นการศึกษาถึงด้านการรับรู้ นโยบาย ด้านการท่องเที่ยวตามแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมการท่องเที่ยวกลุ่มเมืองเก่ามีชีวิต ผลกระทบและประโยชน์ต่อวิถีชีวิตของผู้คนและผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิต ปัญหาอุปสรรคตลอดจนข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในการพัฒนาการท่องเที่ยว

เมืองเก่ามีชีวิต งานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจท่องเที่ยว ต่อประชาชนในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิตสำหรับการปรับตัวให้ทันกับสถานการณ์ด้านการค้าการลงทุน ด้านการคมนาคมขนส่ง ด้านสาธารณสุข โภค ด้านการเดินทางของคนเข้ามาในเขตพัฒนาเขตการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิต ด้านความปลอดภัย ด้านสิ่งแวดล้อมอนามัย หรืออื่น ๆ ที่เปลี่ยนไปในชุมชนและท้องถิ่นเขตพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิตภายใต้การฟื้นฟูประเทศในยุคระบาดโรค COVID-19 และเป็นประโยชน์สำหรับบุคคลที่สนใจ หรือเพื่อนำไปทำการศึกษาต่อเพิ่มเติม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัจจัยสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจท่องเที่ยวเขตพัฒนาเมืองเก่ามีชีวิต
2. เพื่อวิเคราะห์ความสอดคล้องกับข้อมูลผลการดำเนินงานของรูปแบบเชิงสมมติฐานการรับรู้ผลกระทบและผลประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวและประชาชนในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิต
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์นำรูปแบบจำลองที่ได้จากการศึกษาวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาเขตพัฒนาเมืองเก่ามีชีวิต ให้เหมาะสมและเพิ่มผลประกอบการของธุรกิจการท่องเที่ยว

สมมติฐาน

1. การรับรู้ของประชาชนและผู้ประกอบการมีอิทธิพลต่อผลกระทบและผลประโยชน์ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิต
2. สภาพแวดล้อมในเขตพื้นที่การพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิตมีอิทธิพลต่อผลกระทบและผลประโยชน์ต่อผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว
3. การรับรู้ของประชาชนและผู้ประกอบการมีอิทธิพลต่อการดำเนินงานในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิต
4. ผลกระทบและผลประโยชน์ของประชาชนและผู้ประกอบการมีอิทธิพลต่อการดำเนินงานในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิต
5. สภาพแวดล้อมในเขตพัฒนาพื้นที่การพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิตมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงาน

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ผลจากการศึกษาปัจจัยสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินการประกอบการของธุรกิจท่องเที่ยวเขตพัฒนาเมืองเก่ามีชีวิตนำไปใช้ในการพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม

2. ผลจากการศึกษาผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องกับข้อมูลผลการดำเนินงานของรูปแบบเชิงสมมติฐานการรับรู้ ผลกระทบและผลประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวและประชาชนในเขตการพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิตรูปแบบไปใช้เพื่อให้ตรงกับความต้องการของประชาชน ผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยว

3. ผลจากการศึกษาการนำรูปแบบจำลองที่ได้จากการศึกษาวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาเขตการพัฒนาเมืองเก่ามีชีวิตรูปแบบไปใช้ให้เหมาะสมและเพิ่มผลประโยชน์ของการธุรกิจการท่องเที่ยวเพื่อไปใช้ในพัฒนากระบวนการธุรกิจการท่องเที่ยว

บททวนวรรณกรรม

กฤษดา ชูอารักษ์ (2552) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษาบ้านหลวงเหนือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความเห็นว่า ปัจจัยทางการตลาดการท่องเที่ยวที่มีอิทธิพลมากที่สุดในการตัดสินใจมาเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ คือ แหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ มีความเห็นว่าปัจจัยทางการตลาดการท่องเที่ยวที่มีอิทธิพลมากที่สุดในการตัดสินใจมาเที่ยวใน จังหวัดเชียงใหม่คือ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิต ส่วนในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศพบว่าการบอกต่อจากคนใกล้ชิด คนรู้จัก และ อินเทอร์เน็ต มีอิทธิพลมากที่สุด ในด้านค่าครองชีพและงบประมาณในการท่องเที่ยวที่มีอิทธิพลมากที่สุด ส่วนในด้านความน่าสนใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม นักท่องเที่ยวชาวไทยและ ชาวต่างประเทศมีความเห็นว่ายังไม่แน่ใจ และผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวมีความเห็นว่า สถานการณ์ท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ค่อนข้างชะลอตัวเนื่องจากปัญหาเศรษฐกิจ และปัญหา ทางการเมือง โดยเล็งเห็นว่านักท่องเที่ยวชาวไทยจะมีความสำคัญมากขึ้น สำหรับการท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรมนั้นผู้ประกอบการส่วนใหญ่เห็นว่าควรจัดขึ้นในรูปแบบของโฮมสเตย์ และต้องอาศัย การสนับสนุนจากภาครัฐ สำหรับความเห็นของผู้นำชุมชนบ้านหลวงเหนือมีความคิดเห็นสอดคล้อง กับผู้ประกอบการ อีกทั้งยังพบปัญหา 3 ส่วน คือ 1. ปัญหาภายนอกชุมชนได้แก่ ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการเมือง 2. ปัญหาภายในชุมชน เช่น การขาดความเข้มแข็งของชุมชนในเรื่องวัฒนธรรม ท้องถิ่น ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรและภาษาอังกฤษ เป็นต้น 3. ปัญหาจากภาครัฐ คือ การขาดการสนับสนุนที่ดีจากภาครัฐเท่าที่ควร สำหรับผลกระทบจากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สามารถ แบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน คือ ผลกระทบด้านบวกทำให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชน ไม่ว่าจะเป็น รายได้ การประชาสัมพันธ์ ชุมชน ส่วนผลกระทบด้านลบคือ อาจเกิดปัญหาด้านอาชญากรรม ยาเสพติด และโรคระบาด เป็นต้น แนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมบ้านหลวง เหนือคือ การพัฒนารูปแบบของโฮมสเตย์ และการสร้างแหล่งความรู้ชุมชน

ชนิสรา กุลสันติวงศ์ (2562) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย Generation Y หลังโรคระบาดโควิด-19 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย Generation Y หลังโรคระบาดโควิด-19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ความปลอดภัยด้านภัยธรรมชาติ สุขอนามัย และโรคระบาด ในขณะที่ปัจจัยส่วนประสมการตลาด

ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านการส่งเสริมการตลาด และปัจจัยความปลอดภัยด้านอาชญากรรมทางร่างกาย ทรัพย์สิน และอุบัติเหตุไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวหลังโรคระบาดโควิด-19

วงศ์ปัญญา นวนแก้ว, ปรัชญา นวนแก้ว, ณัฐฉิพร พรหมเทียน, ณัฏพล ปานงาม และวันชัย เหมือนหม้อ (2562) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการตัดสินใจท่องเที่ยวในภาคเหนือของประเทศไทย พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวเชิงทัศนศึกษาในภาคเหนือของประเทศไทย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 20-29 ปี ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว ลักษณะการเดินทางมาท่องเที่ยวโดยส่วนใหญ่จะเดินทางมาท่องเที่ยวกับเพื่อน จำนวนผู้ร่วมเดินทางมาท่องเที่ยวระหว่าง 1-5 คน ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว (เฉลี่ย/ครั้ง/คน) ประมาณ 501-1,000 บาท และทัศนคติที่มีต่อปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงทัศนศึกษาในภาคเหนือของประเทศไทย ส่วนใหญ่มีระดับทัศนคติที่มีต่อปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการตัดสินใจท่องเที่ยว โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($X = 4.17$) ในปัจจัยสถานที่ท่องเที่ยวมีความสวยงาม รองลงมาคือ สถานที่ท่องเที่ยวมีชื่อเสียง สถานที่ท่องเที่ยวมีความสงบ รื่นรมย์ ผ่อนคลายจิตใจ สถานที่ท่องเที่ยวมีความปลอดภัย ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเหมาะสม ค่ำค่า สถานที่ท่องเที่ยวมีสะดวกสบายในการเดินทางมาท่องเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยวมีความสะอาด สถานที่ท่องเที่ยวได้รับการโฆษณาประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสม และการบริการให้คำแนะนำหรือข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวตามลำดับ

Cai, Li (2559) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง Local perceptions on the impact of tourism development on Bai culture in Dali old town of Dali Bai autonomous prefecture, Yunnan, China (การรับรู้ของท้องถิ่นต่อผลกระทบการพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีต่อวัฒนธรรมชาวป๋ายในเขตเมืองเก่ามณฑลปกครองตนเองต้าหลี่เป่, ยูนาน, ประเทศจีน) พบว่า เป็นการศึกษาเพื่อสำรวจความรู้สึกส่วนตัวของคนท้องถิ่นเกี่ยวกับผลกระทบจากการพัฒนาการท่องเที่ยวต่อวัฒนธรรมชาวป๋าย (BAI) ในเมืองเก่าต้าหลี่ (DALI) ในเขตปกครองตนเองต้าหลี่ มณฑลยูนนาน ประเทศจีน จุดประสงค์ในด้านค้นคว้าวิจัยในครั้งนี้คือ 1. เพื่อวิเคราะห์การส่งเสริมการท่องเที่ยวจากภาครัฐบาล และเพื่อตรวจสอบแหล่งดึงดูดการท่องเที่ยวหลักในเมืองต้าหลี่ มณฑลยูนนาน ประเทศจีน 2. เพื่ออภิปรายหรือ เกี่ยวกับวัฒนธรรมชาวป๋าย อันเป็น ประเพณีหลักในเมืองเก่าต้าหลี่และการวิเคราะห์ผลกระทบจากการพัฒนาการท่องเที่ยวเมื่อเร็ว ๆ นี้ และ 3. การสำรวจทัศนคติความรู้สึกของผู้น้อยถิ่นในเมืองเก่าต้าหลี่ในเรื่องของผลกระทบดังกล่าวข้างต้น การศึกษาครั้งนี้ได้ดำเนินการโดยวิธีสัมภาษณ์ประชาชนท้องถิ่น 40 คนด้วยกันในเมืองเก่าต้าหลี่ในเดือนมิถุนายน 2548 ได้มีการสัมภาษณ์ชาวป๋าย 20 คน และชาวจีนเชื้อสายฮั่น (HAN) 20 คน (จีนกลุ่มใหญ่) จากอาชีพต่างๆ เช่น ผู้จัดการ ข้าราชการ พยาบาล ทนายความ อัยการ อาชีพส่วนตัว เกษตรกร นักศึกษาแม่บ้าน นักธุรกิจ คนงาน ครู เป็นต้น ต้าหลี่เป็นเขตปกครองตนเองของชาวป๋ายเพียงแห่งเดียวในประเทศจีน และมีประชาชนชาวป๋ายมากกว่า หนึ่งล้านคนจากการที่มีแนวโน้มระดับชาติและระดับจังหวัดในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจการท่องเที่ยวมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 ในต้าหลี่ จึงได้รับการมุ่งเน้นในกิจการที่เป็น “ตัวกำเนิด” เศรษฐกิจหลักจากรัฐบาล นอกเหนือจากเสน่ห์ดึงดูดตามธรรมชาติ และทางประวัติศาสตร์แล้ว สถานที่ตั้งที่ดี และภูมิอากาศอันน่ารื่นรมย์แล้ว มรดกทางสังคม วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมที่เป็นเอกลักษณ์ งานศิลปะ ลักษณะนิสัยและแง่มุมอื่น ๆ ของวิถีชีวิตชาวป๋ายยังถูกนำมาใช้เพื่อส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวอีกด้วย เนื่องจากการพัฒนาที่

ค่อนข้างเร็วในตำลึง การท่องเที่ยวมีอิทธิพลอย่างมากในทางบวก อาทิเช่น ภาพลักษณ์ที่เป็นที่แพร่หลายมากขึ้นของภูมิภาคตำลึง ชาวไปและวัฒนธรรม การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระดับมหภาค มีการส่งเสริมให้เกิดการฟื้นฟูและประชาสัมพันธ์วัฒนธรรมชาวไป ในขณะที่เดียวกันก็ยังมีผลกระทบทางด้านลบเช่น การพัฒนาที่ไม่เท่าเทียม และการสร้างวัฒนธรรมชาวไปขึ้นมาใหม่ซึ่งบางส่วนไม่ใช่วัฒนธรรมดั้งเดิม ก็ยังคงเกิดขึ้นควบคู่ไปกับผลกระทบด้านดี ข้อโต้แย้งเชิงการศึกษาในเรื่องของอิทธิพลของผลกระทบจากการพัฒนาการท่องเที่ยวนี้ มีทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อการโต้แย้ง หากเหตุผลเป็นเรื่องของสถานที่ที่ชนกลุ่มน้อยตั้งรกรากอยู่ ตามการค้นคว้าวิจัยต่าง ๆ การท่องเที่ยวโดยปกติแล้วจะมีอิทธิพลในทางบวกต่อการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น แต่ส่วนใหญ่จะมีผลกระทบในทางลบต่อวัฒนธรรมชนกลุ่มน้อย และเอกลักษณ์ทางสังคมของชนกลุ่มน้อยดังกล่าว อย่างไรก็ตาม การสัมภาษณ์ชนท้องถิ่นแสดงให้เห็นว่า ชนท้องถิ่นรวมทั้ง ชนกลุ่มน้อยชาวไปมีทัศนคติในทางบวกเกี่ยวกับการพัฒนา

Danxin Liu (2019) The relationship between potential Chinese tourists' motivation, exposure to eWOM and intention to travel to Thailand (ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวจีน การเปิดรับการสื่อสารแบบบอกต่อผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์และความตั้งใจเดินทางมาประเทศไทย) ผลของการวิจัยนำเสนอให้เห็นว่า แรงจูงใจภายในที่ทำให้สนใจเดินทางไปประเทศไทยคือ การได้รับความรู้ ส่วนแรงจูงใจภายนอกคือ โปรโมชั่น นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างเปิดรับสื่อแบบบอกต่อผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์มากที่สุดจากผู้ที่ไม่ได้มีความใกล้ชิด และกลุ่มตัวอย่างมีความตั้งใจเดินทางไปประเทศไทยด้วยทัศนคติที่ดีต่อการเดินทางไปประเทศไทย ทั้งนี้ การวิจัยบ่งบอกว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวกับการเปิดรับการสื่อสารแบบบอกต่อผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ($r = 0.721$) และมีความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับการสื่อสารแบบบอกต่อผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์กับความตั้งใจเดินทาง ($r = 0.720$)

Wucaihong Huang (2563) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง What is the impact of tourism infrastructure development on the international tourism inflow in Thailand during 2008 to 2019? (การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของการท่องเที่ยวส่งผลต่อการมาของนักท่องเที่ยวต่างชาติในปี 2551-2562 หรือไม่) พบว่า ผลการวิจัยที่สำคัญของการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่าโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานด้านไอซีที และโครงสร้างพื้นฐานทางการแพทย์ มีผลกระทบเชิงบวกต่อการไหลเข้าของการท่องเที่ยวระหว่างประเทศในประเทศไทยระหว่างปี 2551 ถึง พ.ศ. 2562 โดยใช้แบบจำลองแรงโน้มถ่วงแบบขยาย ดังนั้นนักวางแผนการท่องเที่ยวควรส่งเสริม ICT การพัฒนาการขนส่งและการท่องเที่ยวเชิงการแพทย์ในการวางแผนนโยบาย ผู้กำหนดนโยบายการท่องเที่ยวในประเทศไทยควรให้ความสำคัญกับการวางแผนระยะยาวและรับเงินกู้เพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานจากสถาบันระหว่างประเทศ ในขณะเดียวกันรัฐบาลไทยควรส่งเสริมให้เอกชนเข้าร่วมโครงการระดับชาติเพื่อเร่งรัดการก่อสร้าง

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือประชาชนที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจด้านการท่องเที่ยวทั้งสิ้น ได้แก่ ธุรกิจที่พักแรม เช่นโรงแรม รีสอร์ท บ้านพักรูปแบบโฮมสเตย์ เป็นต้น ธุรกิจด้านผู้ให้บริการนำเที่ยวได้แก่ไกด์ ผู้นำท้องถิ่น ธุรกิจด้านการขนส่ง เช่น การเช่ารถ รวมถึงธุรกิจด้านอาหารและเครื่องดื่มของจังหวัดในกลุ่มพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิต 4 จังหวัด ได้แก่ประชากรจังหวัดน่าน จำนวน 478,355 คน (สำนักงานสถิติจังหวัดน่าน, 2564) ประชากรจังหวัดพะเยา จำนวน 470,045 (สำนักงานการเลือกตั้งจังหวัดพะเยา, 2564) ประชากรจังหวัดแพร่ จำนวน 437,047 คน (สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดแพร่, 2564) และประชากรจังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวน 462,618 คน (สำนักงานการเลือกตั้งจังหวัดอุตรดิตถ์, 2564) และ กลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ 1) เชิงคุณภาพโดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ประกอบการในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิตจังหวัดละ 10 ตัวอย่างรวม 40 ตัวอย่าง 2) เชิงปริมาณ โดยวิธีการใช้แบบสอบถามจำนวน 400 ชุด (Yamane, 1973) โดยแบ่งการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างออกเป็นจังหวัดละ 100 ตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 400 ตัวอย่าง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงโดยกลุ่มเป้าหมายที่จะศึกษาโดยการใช้แบบสอบถามได้แก่ประชาชนที่มีลักษณะอาชีพแตกต่างกัน เช่น กลุ่มข้าราชการ พนักงานของภาครัฐตามสถานที่ราชการ เช่น สำนักงานท่องเที่ยว โรงเรียน หน่วยงานส่งเสริมการลงทุน อุตสาหกรรมจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ที่ทำการกำนันผู้ใหญ่บ้าน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ และสำหรับในส่วนของภาคเอกชนจะทำการศึกษาที่เป็นผู้ประกอบการทุกระดับทั้งหน่วยงานที่เป็นนิติบุคคลและกิจการเจ้าของคนเดียว บริษัท ห้าง ร้าน พ่อค้า แม่ค้า ตลอดจนนักเรียนนักศึกษาประชาชนผู้ที่อยู่ในพื้นที่การพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิต ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปที่สามารถสื่อสารด้วยคำพูด การฟัง การอ่านและการเขียนภาษาไทยและภาษาถิ่นเขตพัฒนาพื้นที่เมืองเก่ามีชีวิตได้อย่างเข้าใจ

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ใช้ในการสำรวจประชาชน ผู้ประกอบการในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิต

ประชาชน	สัดส่วน (%)	จำนวนแบบสอบถาม (ชุด)
จังหวัดน่าน	25	100
จังหวัดแพร่	25	100
จังหวัดพะเยา	25	100
จังหวัดอุตรดิตถ์	25	100
รวม	100	400

ตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าผู้วิจัยได้มีการลำดับขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non probability Sampling) โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) ซึ่งมีขั้นตอน คือ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive/Judgmental Sampling)

ในการเก็บข้อมูล ที่เป็นประชาชน ผู้ประกอบการในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเมืงแกมีชีวิต คือจะเก็บกลุ่มตัวอย่าง 4 จังหวัด ๆ ละ 100 ตัวอย่าง

เครื่องมือในการวิจัย

1. ผู้วิจัยทำการศึกษาจากเอกสาร บทความ ทฤษฎี และหลักการ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขตของการวิจัยและสร้างเครื่องมือวิจัย ให้มีความครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบสอบถาม และทำการตรวจสอบว่าแบบสอบถามมีความครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ร่างได้มาทำการทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญ พร้อมทั้งพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาความถูกต้องของการใช้สำนวนและภาษา ความสอดคล้องระหว่างแบบสอบถามและวัตถุประสงค์ในการวิจัย และขอคำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุง จากนั้นผู้วิจัยจึงนำแบบสอบถามที่ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญมาใช้ในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of consistency หรือ IOC) โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน	+1	หมายถึงแน่ใจว่าข้อความสอดคล้องกับประเด็นที่ศึกษา
ให้คะแนน	0	หมายถึงไม่แน่ใจว่าข้อความสอดคล้องกับประเด็นที่ศึกษา
ให้คะแนน	-1	หมายถึงแน่ใจว่าข้อความไม่สอดคล้องกับประเด็นที่ศึกษา

จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้จากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ ทำการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบสอบถามและวัตถุประสงค์ในการวิจัย โดยคำนวณจากสูตร ดังนี้

IOC	=	$\sum R/N$
$\sum R$	=	ผลรวมของคะแนนในการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
N	=	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้นำมาเสนอแนะกับอาจารย์ที่ปรึกษา โดยพิจารณาความสมบูรณ์ของแบบสอบถามอีกครั้ง จากนั้นจึงนำแบบสอบถามมาดำเนินการทดสอบความเชื่อมั่น (Try-out) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวนจากจังหวัดละ 10 ชุดรวม 40 ชุด
5. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ทำการเก็บรวบรวม มาทดสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability Analysis)
6. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเสนอต่อกรรมการจริยธรรมเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม
7. ผู้วิจัยทำการปรับปรุงแบบสอบถามอีกครั้ง แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา
8. ผู้วิจัยดำเนินการนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเมืงแกมีชีวิต ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไปสามารถสื่อสารการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียนภาษาไทยและภาษาถิ่นของจังหวัดน่าน แพร่ พะเยาและอุตรดิตถ์ ได้อย่างเข้าใจได้ จำนวน 400 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

เป็นวิธีการทางสถิติขั้นตอนแรกของกระบวนการพัฒนาโมเดลสมการกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structural Equations Modeling: SEM) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor

Analysis: EFA) เป็นวิธีการทางสถิติที่พยายามจัดกลุ่มตัวแปรที่มีมาตรการวัดอยู่ในมาตราอัตราภาค (Interval Scale) หรือมาตราอัตราส่วน (Ratio Scale) ที่มีลักษณะสัมพันธ์กันจัดเข้าไว้ในกลุ่มเดียวกัน ส่วนตัวแปรใดที่ไม่สามารถจัดเข้ากลุ่มใดได้ก็จะถูกตัดทิ้งออกไปจากการวิจัยนั้น (ที่มีค่าความสัมพันธ์น้อยกว่า ± 0.05) มีลักษณะเป็นการวิเคราะห์แบบหลายตัวแปรในคราวเดียว (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2552)

1) การวิเคราะห์ปัจจัย Factor Analysis ตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ โดยพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Matrix) ของตัวแปรแต่ละคู่ ด้วยสถิติ KMO (Kaiser-Meier-Olkin) และ Bartlett's test of sphericity ดังนี้

$$\text{สูตร KMO} = \frac{\sum r_i^2}{\sum r_i^2 + \sum (\text{partial correlation})^2}$$

กำหนดสูตรให้ r คือ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

$$0 \leq \text{KMO} \leq 1$$

ถ้า KMO มีค่ามาก (เข้าสู่ 1) แสดงว่า สามารถใช้เทคนิคการวิเคราะห์ปัจจัยได้
ในการแบ่งกลุ่มตัวแปรได้

ถ้า KMO มีค่าน้อย (เข้าสู่ 0) แสดงว่า ไม่สมควรรนำเทคนิคการวิเคราะห์ปัจจัยมาใช้

ส่วน Bartlett's test of sphericity เป็นสถิติที่มีการแจกแจง โดยประมาณแบบไค-สแควร์ (Chi-Square: χ^2) ถ้า χ^2 มีค่ามาก หรือ Significance การทดสอบต่ำกว่าระดับนัยสำคัญ (α) ที่กำหนด จะปฏิเสธ H_0 (หรือ ยอมรับ H_1) นั่นคือ ตัวแปรมีความสัมพันธ์กัน

2) ทำการวิเคราะห์ปัจจัยโดยการสกัดปัจจัย (Extraction) ใช้วิธีสกัดปัจจัยแบบ Principal Component Analysis (PCA) เป็นวิธีที่นิยมใช้มากที่สุด ใช้ค่า Eigen values มากกว่า 1 หมุนแกนสูงสุด 25 รอบ แล้วได้ค่า Factor loading

3) ทำการจัดตัวแปรให้อยู่ในปัจจัยต่าง ๆ โดยพิจารณาจากค่า Factor loading ถ้าค่า Factor loading ของตัวแปรใดมีค่ามาก (เข้าสู่ +1 หรือ 1) จะจัดตัวแปรนั้นให้อยู่ในปัจจัยเดียวกัน แต่ถ้า Factor loading มีค่ากลาง ๆ เช่น 4 หรือ 5 ทำให้ไม่สามารถตัดสินใจได้จะดำเนินหมุนแกนปัจจัย Factor Rotation

4) การหมุนแกนปัจจัย (Factor Rotation) ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยเลือกวิธี Varimax เนื่องจากส่วนใหญ่ นิยมใช้เป็นการหมุนแล้วยังคงทำให้ปัจจัยยังคงตั้งฉากกันหรือเป็นอิสระกัน

5) แล้วนำมาสร้างเป็นปัจจัยใหม่ แล้วนำมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ ผลกระทบ ผลประโยชน์และสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิต สามารถสรุปผลการศึกษาดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงระดับปัจจัยสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจท่องเที่ยวเขตพัฒนาเมืองเก่ามีชีวิตโดยภาพรวม

สิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงาน	$\bar{X}$	SD	ระดับ ความคิดเห็น	อันดับ
1. ด้านการเงิน	3.97	0.85	มาก	1
2. ด้านการท่องเที่ยว	3.64	0.93	มาก	2
3. ด้านกระบวนการ	3.64	0.90	มาก	3
4. ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา	3.61	0.94	มาก	4
รวม (n = 400)	3.71	0.70	มาก	

ตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าระดับปัจจัยสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจท่องเที่ยวเขตพัฒนาเมืองเก่ามีชีวิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือด้านการเงิน ด้านการท่องเที่ยว ด้านกระบวนการด้านการเรียนรู้และพัฒนาตามลำดับ

ตารางที่ 3 ระดับการวิเคราะห์ความสอดคล้องกับข้อมูลผลการดำเนินงานของรูปแบบเชิงสมมติฐานการรับรู้ผลกระทบและผลประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวและประชาชนในเขตการพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิต

สิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงาน	$\bar{X}$	SD	ระดับ ความคิดเห็น	อันดับ
1. ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสารในการพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิต	1.93	0.93	น้อย	1
2. ระดับการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายและวัตถุประสงค์การพัฒนาพื้นที่การท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิต	1.85	0.85	น้อย	2
3.ระดับการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการกำหนดเขตพื้นที่การพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิต	1.81	0.90	น้อย	4
4.ระดับการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาแต่ละเขตพื้นที่การท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิต	1.79	0.86	น้อย	5
5.ระดับการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบ/ผลประโยชน์จากการพัฒนาพื้นที่การท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิต	1.81	0.90	น้อย	3
รวม n = (400)	1.84	0.84	น้อย	

ตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่าระดับการวิเคราะห์ความสอดคล้องกับข้อมูลผลการดำเนินงานของรูปแบบเชิงสมมติฐานการรับรู้ ผลกระทบและผลประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวและประชาชนในเขตการพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิตภาพรวมอยู่ในระดับน้อยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือระดับการได้รับข้อมูลข่าวสารในการพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิต ระดับการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายและวัตถุประสงค์การพัฒนาพื้นที่การท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิต ระดับการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบ/ผลประโยชน์จากการพัฒนาพื้นที่การท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิต ระดับการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการกำหนดเขตพื้นที่การพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิต ระดับการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาแต่ละเขตพื้นที่การท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิตตามลำดับ

ตารางที่ 4 ระดับการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อผลกระทบและผลประโยชน์จากการพัฒนาพื้นที่เขตการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิตประชาชนในพื้นที่

การรับรู้ผลประโยชน์และผลกระทบ	$\bar{X}$	SD	ระดับ ความคิดเห็น	อันดับ
1.ด้านเศรษฐกิจและแรงงาน	4.06	0.65	มาก	1
2.ด้านสังคมและวัฒนธรรม	3.71	0.70	มาก	3
3.ด้านความมั่นคงและความปลอดภัย	3.70	0.81	มาก	4
4.ด้านสิ่งแวดล้อมและอนามัย	3.85	0.74	มาก	2
รวม n = (400)	3.83	0.56	มาก	

ตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่าการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อผลกระทบและผลประโยชน์จากการพัฒนาพื้นที่เขตการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิตประชาชนในพื้นที่ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านเศรษฐกิจและแรงงาน ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านความมั่นคงและความปลอดภัย ด้านสิ่งแวดล้อมและอนามัยตามลำดับ

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การหาความสัมพันธ์ Enter multiple linear regression analysis

Model	Unstandardize coefficients		Standardized coefficieonts	t	Sig.	Tolerance	VIF
	B	Std.Error	Beta				
ค่าคงที่	2.49	0.10		25.16	0.00**		
การรับรู้เขตการพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิต	0.62	0.05	0.54	12.68	0.00**	1.00	1.00
R	0.54						
R Square	0.29						

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การหาความสัมพันธ์ Enter multiple linear regression analysis

Model	Unstandardize coefficients		Standardized coefficient	t	Sig.	Tolerance	VIF
	B	Std. Error	Beta				
Adjusted R Square	0.29						
R-ratio	160.78	(0.00**)					
Durbin-Watson	1.04						

ตัวแปรตาม คือ การดำเนินงานของประชาชนในเขตพัฒนาเมืองเก่ามีชีวิต

* P-value < 0.05, **P-value < 0.01

ตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่าเพื่อศึกษาความสัมพันธ์นำรูปแบบจำลองที่ได้จากการศึกษาวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาเขตการพัฒนาเมืองเก่ามีชีวิต ให้เหมาะสมและเพิ่มผลประกอบการของธุรกิจการท่องเที่ยว พบว่าภาพรวมปัจจัยด้านการรับรู้นโยบายไม่เกิดปัญหา Multicollinearity เนื่องจากค่า Tolerance ของตัวแปร มีค่า 1.00 ซึ่งมากกว่า 0.1 และค่า VIF ของตัวแปร มีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่า ตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กันจึงแสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) ระหว่างตัวแปรอิสระ ปัจจัยด้านการรับรู้การท่องเที่ยวยของประชาชนในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิต และตัวแปรตาม ผลการดำเนินงานของประชาชนในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิตมีความสัมพันธ์กัน มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R Square) เท่ากับ 0.29 พบว่าการเปลี่ยนแปลงของผลการดำเนินงานของประชาชนในพื้นที่ขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านการรับรู้ในการพัฒนาเขตการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิต ร้อยละ 29 ส่วนค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เมื่อปรับปรับแล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ 0.29 ทดสอบค่า Durbin-Watson เท่ากับ 1.04 ค่าสถิติทดสอบ F ปรากฏว่าค่า Sig. = 0.00 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.01 และ 0.05 แสดงว่ามีตัวแปรต้น ปัจจัยด้านการรับรู้ อย่างน้อย 1 ตัวที่สามารถทำนายผลการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามผลการดำเนินงาน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ ผลกระทบ ผลประโยชน์และสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานของธุรกิจท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิต เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะจากผู้ประกอบการ

จากการศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ ผลกระทบ ผลประโยชน์และสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานของธุรกิจท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิตด้านการรับรู้พบว่าไม่ทราบในการพัฒนาพื้นที่อย่างแน่นอนและจะพัฒนาอย่างต่อเนื่องจริงหรือไม่ การสนับสนุนเป็นไปในทิศทางใด มีความต้องการให้ส่งเสริมการท่องเที่ยวด้านการเงิน การเดินทางที่สะดวก การฝึกพัฒนารูปแบบที่พักและบริการ จากผลการศึกษาผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ผู้ประกอบการควรติดตามข่าวสารจากทางภาครัฐไม่ว่าจะเป็นส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคหรือส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องถึงแนวทางการพัฒนาพื้นที่เขตการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิตเพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและพัฒนาวิธีการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวของตน

2. ผู้ประกอบการควรจะต้องศึกษาผลประโยชน์หรือผลกระทบด้านเศรษฐกิจและแรงงาน ด้านการค้าขายแดนด้านกฎหมายและแหล่งเงินทุนในพื้นที่พัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิตด้วยความรอบคอบเหมาะสมกับการดำเนินงานของตน

3. ผู้ประกอบการควรศึกษาด้านการเข้าถึงพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวของตนทั้งในด้านการขนส่งสินค้า การเดินทางของนักท่องเที่ยว อันตรายจากการเดินทางท่องเที่ยว ระบบสาธารณูปโภคเพื่อเป็นพื้นฐานและประหยัดต้นทุนในการดำเนินงานด้านธุรกิจการท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะสำหรับประชาชน

จากการศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ ผลกระทบ ผลประโยชน์และสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิตด้านการรับรู้พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาแต่ละพื้นที่เขตพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิตอยู่ในเกณฑ์น้อย ผลการวิเคราะห์ด้านผลประโยชน์และผลกระทบพบว่าด้านการเงินมากที่สุด จากผลการศึกษาผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ประชาชนควรติดตามข่าวสารเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาเขตการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิตเพื่อเป็นการปรับตัวและวางแผนในการดำเนินชีวิตให้ทันกับการพัฒนาของหน่วยงานภาครัฐ ควรฝึกฝนตนเองในด้านฝีมือในการผลิตสินค้าของฝากที่ระลึกและบริการและการทันต่อเทคโนโลยีการสื่อสารด้านการตลาดและการท่องเที่ยว

2. ประชาชนควรทำตัวเป็นเจ้าของบ้าน เป็นแบบอย่างที่ดีในการต้อนรับนักท่องเที่ยวอันจะนำมาสู่ความประทับใจในชุมชน งดเว้นสิ่งผิดกฎหมายทุกประเภทในพื้นที่เพื่อเป็นการลดอาชญากรรมในท้องถิ่นและพื้นที่พัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิต

ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานภาครัฐ

จากการศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ ผลกระทบ ผลประโยชน์และสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิต จากผลการศึกษาผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. หน่วยงานภาครัฐทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิต ควรให้ข้อมูลข่าวสารที่ชัดเจนและเป็นประโยชน์ทั้งต่อผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว ประชาชนในพื้นที่และนักท่องเที่ยว

2. หน่วยงานภาครัฐและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิต ควรปรับปรุงในเรื่องระบบสาธารณูปโภค การคมนาคม การพัฒนาฝีมือ การส่งเสริมอนุรักษ์ความเป็นท้องถิ่น

3. หน่วยงานภาครัฐและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิต ควรสนับสนุนให้มีแหล่งเงินทุนสำหรับการพัฒนา ปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยวหรือแหล่งท่องเที่ยว การให้ความรู้ด้านกฎหมายเพื่อลดความขัดแย้งระหว่างผู้ประกอบการ ประชาชนในพื้นที่ นักท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

พื้นที่การพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิตประกอบไปด้วยจังหวัดทางภาคเหนือ ได้แก่ จังหวัดน่าน แพร่ พะเยา และอุตรดิตถ์ เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพด้านภูมิประเทศที่สวยงาม เป็นแหล่งอารยธรรมเมืองเก๋ ล้านนา และท่องเที่ยวธรรมชาติและโบราณสถาน โบราณวัตถุ เอกหลักฐานที่โดดเด่นเรื่องการแต่งกาย ภาษาถิ่น และบ้านเรือนที่อยู่อาศัยและอาหารพื้นบ้าน จึงมีความเหมาะสมอย่างยิ่งที่รัฐประกาศให้เป็นเขตพัฒนาการท่องเที่ยวในรูปแบบของเมืองเก่ามีชีวิต เพื่อเป็นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ผู้ประกอบการและประชาชนในท้องถิ่นให้มีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น

งานวิจัย เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ ผลกระทบ ผลประโยชน์และสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพล ต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิต การวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่าง ที่นำมาศึกษาวิจัยประกอบด้วยประชาชนและผู้ประกอบการทั้งสี่จังหวัดเพื่อให้มีความสอดคล้องและการรองกับการเจริญเติบโตด้านเศรษฐกิจหลังยุคการแพร่ระบาด COVID-19 และการเป็นผู้นำด้านการท่องเที่ยวใน ภูมิภาคอาเซียนและเวทีการท่องเที่ยวระดับโลกเพื่อทราบถึงความต้องการที่แท้จริงของผู้ประกอบการและ ประชาชน

การศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยขอเสนอให้มีการศึกษางานวิจัยนี้ซ้ำอีกครั้ง โดยใช้ตัวแปรเดิมในการ ศึกษาวิจัย แตกต่างกันที่ระยะเวลา และเสนอให้มีการศึกษาเฉพาะกลุ่มประชากรในพื้นที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว เฉพาะ เพื่อจะได้ทราบถึงความต้องการของประชาชนโดยรวมของพื้นที่การพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิต พื้นที่จัดตั้งตามประกาศของรัฐว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ หรือเขตพื้นที่ประชาชนเจ้าของพื้นที่เห็นสมควรให้ เป็นเขตการพัฒนาการท่องเที่ยวพิเศษรูปแบบเมืองเก่ามีชีวิตเพื่อการพัฒนาอย่างแท้จริง และสอดคล้องกับ ความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง และรวมถึงแนะนำให้มีการศึกษาวิจัยถึงความสัมพันธ์ระหว่างการ ท่องเที่ยวเมืองเก่ามีชีวิตกับพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษภูมิภาคทางภาคเหนือว่ามีความสัมพันธ์กันด้านใด ความ ต้องการของประชาชนและผู้ประกอบการในการให้บริการรูปแบบการท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวอันจะเป็น ประโยชน์ต่อนักลงทุนต่อประชาชน ต่อนักท่องเที่ยว และผู้สนใจนำไปวิเคราะห์ในการดำเนินกิจการหรือ ประโยชน์ด้านอื่นต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2522). พระราชบัญญัติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่มที่ 96 ตอนที่ 72 สืบค้น 12 กรกฎาคม 2565, จาก http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2564/E/314/T_0005.PDF
- กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา. (2564). นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติตามภูมิภาคที่เดินทางเข้าประเทศไทย, สืบค้น 12 กรกฎาคม 2565, จาก <https://www.mots.go.th/news/category/656>
- ณิชา พิชัยวรุฒมะ, อมราวดี บุญเรือง และ สุขุมล กล่ำแสงใส. (2564). รูปแบบการท่องเที่ยวภายในประเทศ หลังการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (รายงานผลการวิจัย). สงขลา: มหาวิทยาลัย หาดใหญ่.

- ยุทธศักดิ์ สุภสร. (2564). รูปแบบการท่องเที่ยวหรือเทรนด์ท่องเที่ยวไทยภายหลังสถานการณ์ COVID – 19, สืบค้น 12 กรกฎาคม 2565, จาก <https://mmm.ru.ac.th/MMM/IS/vlt15-1/6114993619.pdf>
- บรรยงค์ โตจินดา. (2543). ความหมายของการรับรู้. สืบค้น 21 กรกฎาคม 2565, จาก <http://dspace.bru.ac.th/>
- ประภัสสร เทพชาตรี. (2541). ความหมายของความมั่นคงแห่งชาติ. สืบค้น 1 สิงหาคม 2565, จาก <https://ndsi.rtarf.mi.th/download/ndsi-edu/books/Military-Science-54/chapter2.pdf>
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2564). ภาพรวมเศรษฐกิจของจังหวัดน่าน. สืบค้น 1 สิงหาคม 2565, จาก <https://www.nesdc.go.th/main.php?filename=index>
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2564). ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดแพร่, สืบค้น 1 สิงหาคม 2565, จาก <https://www.nesdc.go.th/main.php?filename=index>
- สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพะเยา. (2564). สถิติการค้าชายแดนไทยจังหวัดพะเยา – สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว, สืบค้น 1 สิงหาคม 2565, จาก <https://www.dit.go.th/region/PHAYAO/Content?id=285>
- เสถียร เหลืองอร่าม (2527), หน้า 1 อ้างอิงใน อุษา เพชรยิ้ม, (2542) ความหมายของผลกระทบ. สืบค้น 5 สิงหาคม 2565, จาก http://digital_collect.lib.buu.ac.th/dcims/files/54930534/chapter2.pdf
- สุธรรม รัตนโชติ. (2553). ทฤษฎีด้านการรับรู้. สืบค้น 5 สิงหาคม 2565, จาก http://www.dsdw2016.dsdw.go.th/doc_pr/ndc_2559-2560/PDF/wpa_8079pdf
- อัญริยา ปราบอริพ่าย. (2547). การตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ.
- อารี สุทธิบุญ (2540), อ้างอิงจาก Swan & Step, 1974, pp. (56-62), ความคิดที่สำคัญของสิ่งแวดล้อม.
- ประชาชาติธุรกิจ. (29 พฤศจิกายน 2563). ททท.มองข้ามชอต “เที่ยวไทย” คาดฟื้นปี’65-รายได้ดีดกลับ 2.5 ล้านล้าน. เข้าถึงได้จาก ประชาชาติธุรกิจ: <https://www.prachachat.net/tourism/news-563626>